

**ЛИЦА, ЗАДЪЛЖЕНИ ДА УДЪРЖАТ И ВНАСЯТ ДАНЪЦИ
И ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ ОСИГУРИТЕЛНИ ВНОСКИ.
ОТГОВОРНОСТ**

НОРМАТИВНА УРЕДБА

чл. 15 и чл. 18 от ДОПК

I. ПРАВНА СЪЩНОСТ

Същността на задължението по чл. 15, ал. 1 от ДОПК се състои във възникване по закон на задължение за едно лице, когато това е предвидено в закон, да удържи и внесе задълженията за данъци или задължителни осигурителни вноски за сметка на друго лице.

II. НОСИТЕЛИ НА ОТГОВОРНОСТТА ПО ЧЛ. 15 ОТ ДОПК

Лице, задължено по закон да удържа от възнаграждението на носителя и внася данък или осигурителна вноска за чужда сметка, т.е. на носителя на задължението – чл. 15 от ДОПК. Типичен пример в това отношение са работодателите и осигурителите. Такива са и задължените да удържат данък при доходи от дивиденди и ликвидационни дялове, данък при източника от възнагражденията на чуждестранни лица. Също случаите по чл. 4а, ал. 7 от КСО – при осигуряването на морски лица; случаите на осигуряване на лицата по чл. 4, ал. 1, т. 7 и 8 от КСО – удържане и внасяне на осигурителните вноски на изпълнители по договори за управление и контрол и лица, упражняващи трудова дейност и получаващи доходи на изборни длъжности; случаите на удържане и внасяне на вноски за фондовете за допълнително доброволно осигуряване по чл. 233 от КСО. Тоест това представлява много разнороден кръг лица.

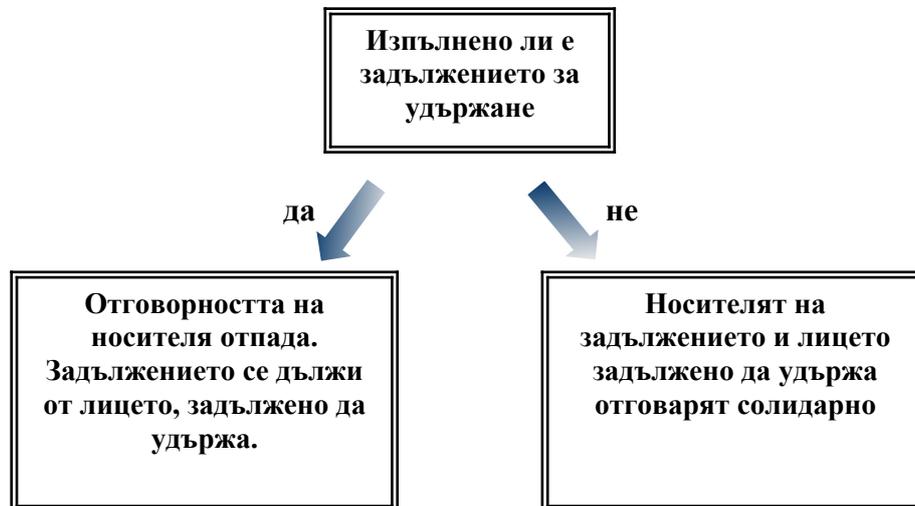
ВНИМАНИЕ! Съгласно чл. 15 от ДОПК удържаната и преведена в бюджета сума се смята за платена от името и за сметка на лицето, от чието възнаграждение е удържана, дори да не е съществувало данъчно задължение, задължение за осигурителна вноска или задължение за удържането им.

ПОСЛЕДИЦИ: При установяване на надвнесен данък правоимащо лице за възстановяването ще бъде носителят на задължението, а не лицето, което има задължение

**ЛИЦА, ЗАДЪЛЖЕНИ ДА УДЪРЖАТ И ВНАСЯТ ДАНЪЦИ
И ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ ОСИГУРИТЕЛНИ ВНОСКИ.
ОТГОВОРНОСТ**

само да удържа и внася за чужда сметка – в тази хипотеза данък ще се възстанови на работника по трудовото правоотношение, а не на работодателя, задължен да удържа и внася. Съгласно чл. 18 от ДОПК когато задължението за удържане е изпълнено, но сумите не са внесени в бюджета, задължението на носителя се погасява, а вместо това данъкът, съответно вноската се дължи от лицето, задължено да удържа и внася. Налице е **субсидиарна отговорност** на удържачия.

Когато обаче не е изпълнено задължението за удържане и внасяне данъкът или вноските се дължат солидарно от носителя и лицето, задължено да удържа и внася - налице е **солидарна отговорност** на удържачия заедно с носителя на задължението. В този случай плащането може да се търси от всеки от двамата едновременно – носителят на задължението и удържачия.

III. РЕАЛИЗИРАНЕ НА ОТГОВОРНОСТТА

Отговорността на третите лица се установява с ревизионен акт по реда на глава XV от ДОПК и се реализира и в случаите, когато по отношение на длъжника публичното вземане е погасено, поради следните обстоятелства: при смърт на физическото лице; след

**ЛИЦА, ЗАДЪЛЖЕНИ ДА УДЪРЖАТ И ВНАСЯТ ДАНЪЦИ
И ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ ОСИГУРИТЕЛНИ ВНОСКИ.
ОТГОВОРНОСТ**

разпределение на постъпленията от осребряването на актива на юридическото лице; при заличаване на юридическото лице, след прекратяване с производство по ликвидация /чл. 21, ал. 2 от ДОПК/. Солидарната отговорност означава, че изпълнението на цялото задължение може да се изисква от страна на органа по приходите от всеки един длъжник- носител на задължението за данъци или задължителни осигурителни вноски, лицето което удържа или внася данъци или осигурителни вноски и лицето, което отговаря за задълженията на предходните две лица. Единствено по отношение на членовете на органите на управление или управителите, ДОПК е установил поредност по отношение на обезпечението и принудителното изпълнение, като те се насочват първо срещу имуществото на задълженото лице /чл.20 от ДОПК/. В случай, че задължението на носителя на задължението отпадне, отпада и отговорността на третите лица. Когато последните са платили, по издадения им ревизионен акт, задължението за данъци или задължителни осигурителни вноски, същото подлежи на връщане по реда на раздел I, глава XVI от ДОПК.

Тъй като задължено да удържа и внася данъци или задължителни осигурителни вноски, не е носител на задължението за данъци и задължителни осигурителни вноски, то в хипотезата на чл. 18, ал. 1 от ДОПК, когато изпълни чуждото задължение за данъци или задължителни осигурителни вноски по влязъл в сила ревизионен акт, встъпва в правата на публичния вискател по отношение на направените обезпечения и реда на вземането в производството по несъстоятелност или в изпълнителното производство срещу длъжника /чл.180, ал.1, т.3 от ДОПК/. Третото лице встъпва до размера на своята претенция срещу задълженото лице.

[Обратно към съдържанието на наръчника.](#)